

Drahá rodino, milí přátelé, vážení smuteční hosté,

člověk v životě prožívá mnoho krásných okamžiků plných štěstí, lásky, radosti a stejně tak ho ale stejnou měrou životem provází chvíle plné žalu, slz a utrpení. A nás takováto chvíle postihla před několika dny, kdy nás navždy opustila milovaná maminka, tchyně, babička, prababička, teta paní Marie Šupíková, rozená Doležalová. Člověk během svého žití ztrácí řadu předmětů i iluzí, ale stejně tak jeho existenci na tomto světě provází i těžké ztráty, jako jsou ztráty milovaných osob a přátel. A nás tu dnes spojuje smutek nad ztrátou nám všem blízké osoby, která nás opustila. Bolest, kterou vidím ve vašich očích a kterou cítím ve svém srdci nás přivedla do těchto tichých, smutných míst, přivedla nás sem láska a úcta k vážené a milé ženě, kterou jsme milovali a která nám byla velkým vzorem. Ztráta Marušky je těžká nejen pro nás, ale především pro její milovanou rodinu, dceru, zetě, vnoučata a pravnoučátka. Cítíme smutek nad jejím odchodem, ale nikdy nesmíme zapomenout, že Vaše maminka, babička, prababička, teta a naše Maruška ve svém životě dokázala to, co mnoho lidí nezvládlo. Dokázala, že ji všichni známí milovali a vážili si jí a nezapomeňme, že vaší lásky a našeho přátelství si Maruška v životě cenila nejvíce a určitě by si nepřála a nechtěla vidět smutek ve tváři nikoho z nás, vždyť i za svého života se především snažila z každého z nás vyloudit alespoň malý úsměv na tváři. Její ztráta nás bolí, ale útěchou nám může být, že jsme dostali šanci těšit se z přítomnosti vaší maminky a babičky a zároveň poznat takovou osobnost, kterou paní Marie Šupíková bezpochyby byla. Dovolte mi nyní, abych několika slovy vzdala čest jejímu životu.

Paní Marie Šupíková se narodila v Lidicích 22. 8. 1932 milujícím rodičům Alžbětě a Josefu Doležalovým. Na svět ji přivítal starší bratr Josef a také babička Káclová. Ve starých Lidicích prožila krásné dětství, na které mnohokrát vzpomínala. Vzpomínala, jak sáňkovaly uprostřed Lidic a porazily starou babičku Novotných, jak její prababičce s kamarádkami otrhávaly plot s ptačím zobem, jak si chodila kupovat do Konzumu kornout bonbónů. Bezstarostné dětství skončilo v noci z 9 na 10. června 1942. Nacisté jako první vtrhli do jejich domu, kde si udělali svou kancelář a rodinu Doležalových s oběma dětmi vyhnali do Horákova statku. Ráno je rozdělili a to bylo naposledy, kdy Maruška viděla svého tatínka živého. V kladenské reálce nastalo smutné loučení s maminkou a bratrem, kterého později Němci zastřelili v Kobylisích společně s dalšími lidickými občany.

Maruška putovala s ostatními lidickými dětmi do polské Lodže a bičík v ruce SSmana, kterým ji poklepal na rameno, ji jak říkala, přivedl zpátky k životu. Poté ji s dalšími vybranými dětmi převezli do Puščikova, kde si ji přesně rok po lidické tragédii 10. června 1943 vybrali manželé Schillerovi k adopci. A přejmenovali ji na Ingeborg Schiller.

Maruška na léta strávené v adoptivní rodině hezky vzpomínala, Schillerovi ji měli rádi a jak vždy na besedách zdůrazňovala: „Ublížila bych jim, kdybych tvrdila něco jiného.“ Po skončení 2. světové války byla Marie Doležalová v srpnu 1946 repatriována do Československa. Shledává se se svou maminkou, která navzdory léčbě v prosinci 1946 umírá. Maruška Doležalová tak zůstává sama.

V září 1947 svědčí Marie Doležalová v Norimberku, v procesu s organizací Lebensborn. Po návratu žije v u své tety a poté odchází studovat rodinku a zdravotní školu do Ostravy, kde v roce 1952 maturuje.

V Ostravě poznala svou životní lásku pana Františka Šupíka, za kterého se v roce 1954 provdala. V únoru 1955 se manželům narodila dcera Ivana. Ve své knize Lidice můj osud na otázku „Co nejhezčího Tě potkalo v životě?“ odpověděla, že nejkrásnější pro ní bylo, když Ivanku poprvé držela v náručí.

V témže roce v červnu se celá rodina stěhuje do Lidic a Maruška pracuje nejprve na poště a dále 10 let v muzeu v Lidicích. Od ledna 1968 pracuje jako úřednice na MNV Lidice, stává se matrikářkou a od roku 1971 pak pracuje na MNV Lidice jako tajemnice a to až do roku 1986, kdy odchází do důchodu. V této funkci si ji mnozí z nás pamatujeme, byla tu pro nás, nikdy neodmítla pomoc, byly vždy a za všech okolností milá, energická, obětavá, pracovitá, vstřícná a veselá. Ze všech sil se snažila pozvednout a zlepšovat život v nových Lidicích. Díky ní i moje generace mohla začít chodit do krásné, nové školky, která byla přebudovaná, možná i k nelibosti mnohých mužů, z hasičské zbrojnice. V této době se vybuchovaly kabiny na hřišti, upravil se malý park, zušlechtilo se pietní území, obřadní síň, vznikl chovný rybník Nervák a zatím vším je potřeba hledat konkrétního člověka, ženu naši Marušku, paní Marii Šupíkovou. Lidice byly její osud, bylo pro ní zásadní a považovala si za čest a za poslání, že může chodit mezi mládež, kde vyprávěla o svém dětství, o svých prožitcích, co všechno prožila po lidické tragédii. Domnívala se, že to dluží i těm ostatním dětem, které se bohužel neměly možnost vrátit.

Život, který Marie dostala, brala jako dar. Záleželo jí na tom, aby vše co dělala, mělo smysl a aby z jejích činů nikde nic nezapadlo. Největší smysl viděla ve své rodině, starala se o své nejbližší, přála si, aby byli šťastni a spokojeni, a aby

rodina držela pohromadě. Byla moc pyšná na svou dceru Ivanu, na zetě Františka, obrovskou radost měla ze svých vnoučat Ivanky a Fanouška a jejich životních partnerů, pokaždé z hrdostí v hlase vyprávěla, že je již čtyřnásobnou prababičkou Karolínky, Filípka, Adámka a Davídka.

Maruška milovala Lidice, byly šťastná, že se do Lidic mohla vrátit a byla velkou a známou osobností naší obce, zná ji velké množství občanů České republiky, ale i ze zahraničí. Nikdy nezapomenu na naši společnou návštěvu anglického Stoke-on-Trent, kde Maruška svým charisma, svou spontánností, svým veselým rozeběhla studené anglické starosty a ostatní hosty oficiálního setkání a společně si zaspívali Škoda lásky. Byla jsem potěšena a vážila jsem si chvíli, když jsem mohla s ní a ostatními lidickými přeživšími trávit společné chvíle na besedách nebo na jiných společenských událostech. Milé byly naše společné chvíle, kdy my mladší jsme naslouchali jejímu vyprávění o starých Lidicích a obdivovali její fenomenální paměť. Kdykoliv jsme na úřadě narazili na věci z minulosti a nevěděli jsme si rady, vždy jsme řekli, zavolejte Marušce, ta bude vědět.

Vždy jsme netrpělivě čekali na její pokyn a Víte co, pojďme si zaspívat. Maruška byla naše sluníčko, nezkazila žádnou legraci. Proto prosím, doprovodíme Marušku na její poslední cestě ne slzami, ale úsměvnými vzpomínkami na chvíle s ní. Vzpomeňme na její smysl pro humor, na její vtipná vyprávění, radosti ze zpěvu a tance, na její ruce schopné vyrábět hezká dílka, na její krásný vztah k rodině a přátelům. Vzpomeňme na krásné chvíle s ní a nikdy nezapomeňme.

V knize Lidice můj osud vyslovila své velké přání, proto mi nyní dovolu, abych toto její přání zde na tomto místě, na její poslední cestě citovala.

„Přála bych si, aby si všichni vážili života, který žijí, protože život je jenom jeden. Aby cítili vlastenectví, jako já, aby si uvědomili, že patří tam, kde se narodili, kde je máma učila chodit a učila mateřštinu. Jestliže by v budoucnu měli o toto všechno přijít, tak to je snad to nejhorší, co by je mohlo potkat. Toto všechno jsou totiž hodnoty, o které když jednou přijdete, tak vám je už nikdo nenahradí. Proto si člověk musí vážít všeho, co mu život dává.“

Vážená paní Marie Šupíková, milá Maruško, měli jsme tě moc rádi a stejně rádi na Tebe budeme vzpomínat. A děkujeme osudu, že jsme Tě mohli poznat. Navždy budeš v našich srdcích.

Veronika Kellerová, starostka obce Lidice